

PREVENTIVNÍ PROGRAM

pro školní rok 2024/2025

Základní škola a Mateřská škola Vlastějovice
Vlastějovice 56, 285 23
okres Kutná Hora

č. j. 63/2024

Obsah:

1. úvod
2. charakteristika školy
3. analýza současného stavu na škole
4. garant programu a spolupracovníci
5. spolupráce s odborníky a dalšími org.
6. propagace
7. prevence: 7.1.aktivity v oblasti negativních sociálně patologických jevů
7.2.cíle
7.3.obsah
7.4.metody realizace
8. harmonogram: 8.1. dle ročníků
8.2. dle kompetencí
9. rozpočet
10. zpětná vazba
11. řešení přestupků
12. školní poradenské pracoviště
13. seznam základních zákonů a metodik v oblasti prevence
14. seznam dostupné literatury a jiných materiálů
15. seznam organizací zaměřených na prevenci
16. plánované akce a projekty

Příloha: Program proti šikanování
Krizový plán školy
Vyhodnocení předchozího preventivního programu

1. Úvod

Základním nástrojem je Minimální preventivní program, který je vytvořen na základě Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 28 275/2000-22 k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení a Metodického pokynu ministra školství, mládeže a tělovýchovy č.j. 14514/2000-51 k prevenci sociálně patologických jevů u dětí a mládeže. Dále je možné řídit se Metodickým doporučením pro práci s individuálním programem v rámci řešení rizikového chování žáků. (www.msmt.cz/vzdelavani/zakladni-vzdelavani/individualni-vychovny-plan)

Program bude pravidelně jednou ročně vyhodnocován, podléhá kontrole České školní inspekce.

Cílem působení v oblasti prevence rizikových projevů chování je dítě odpovědné za vlastní chování a způsob života v míře přiměřené jeho věku. Cílem je aktivní zapojení rodiny i veřejnosti, a to prostřednictvím dostatečného informování a aktivitami specificky zaměřenými na tuto cílovou skupinu. Program je zaměřený zejména na výchovu a vzdělávání žáků ke zdravému životnímu stylu, na jejich osobnostní a emočně sociální rozvoj a komunikační dovednosti.

2. Charakteristika školy

Od 1. 1. 2003 je základní škola sloučena s mateřskou školou v jeden právní subjekt, jehož zřizovatelem je Obecní úřad ve Vlastějovicích. Základní škola je jednotřídní s 1. až 5. postupným ročníkem. Mateřská škola je také jednotřídní heterogenní pro děti 3-7 let. Součástí této příspěvkové organizace je také školní družina a školní jídelna-výdejna.

Ve školním roce 2024/25 školu navštěvuje 12 žáků v 5. ročnících. Výuku ve škole zajišťuje v předmětech M, Info, Prv/Př/Vl, Aj ředitelka, která je zároveň třídní učitelkou. Ostatním předmětům vyučuje netřídní paní učitelka. Do pedagogického sboru dále patří vychovatelka ŠD pro odpolední provoz. Ranní družinu v případě potřeby zajišťuje školní asistentka. Družina sídlí v budově základní školy.

V současné době na škole pracuje zájmový kroužek každý druhý pátek v měsíci a soutěže v deskových hrách poslední pátek v měsíci ve spolupráci s občanským sdružením Pathfinder.

3. Analýza současného stavu na škole

Vedení školy se všemi pedagogickými i provozními zaměstnanci dbá, aby prostředí školy, školní zahrady a dalších prostor určených k pobytu žáků bylo estetické a čisté. I žáci jsou zapojeni do péče o tyto prostory, kdy vlastními výtvary z hodin výtvarné výchovy a prac. činností zdobí chodby a schodiště školní budovy.

Nejčastější problémy s žáky řešené při vyučování: zapomínání domácích úkolů, zapomínání pomůcek nebo nepřípravené pomůcky-neořezané pastelky, tužky, chybějící náhradní náplně nebo pera.

Nejčastější problémy s žáky řešené o přestávkách: nekoordinované běhání po chodbě, příliš hlasité projevy.

4. Garant programu a spolupracovníci

- okresní metodičky prevence PhDr. Sylva Blahová a PhDr. Martina Skalníková
- vedení a zaměstnanci školy
- zřizovatel
- školská rada
- rodiče

5. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

- PPP Kutná Hora
- Policie ČR –preventistka Vendulka Marečková
- Městská policie Zruč n.S.
- Hasičský záchranný sbor Zruč n. S. a Kutná Hora
- Sbor dobrovolných hasičů Vlastějovice
- Myslivecký spolek Horka-Vlastějovice
- Lesní družstvo obcí Ledec n. S.
- Agro Pertoltice
- Rodinná farma Cihlářových, Milošovice
- OÚ Vlastějovice
- Komise péče o rodinu a dítě při MÚ Zruč n. S.
- Odbor sociální péče při MÚ Kutná Hora
- MAS, Lípa pro venkov se sídlem ve Zbraslavicích
- Tým duševního zdraví se sídlem ve Zručí n. S.
- Centrum podpory vzdělávání Kutnohorsko

6. Propagace

- Webové stránky školy
- Webové stránky zřizovatele
- Třídní schůzky s rodiči
- Pedagogické rady
- Porady zaměstnanců školy
- Školská rada
- Místní tisk-Obzory Kutnohorska, Kutnohorský deník, Zručské noviny
- Sociální síť -facebook

7.1. Prevence-aktivita

- programy primární prevence
- podpora rozvoje osobnosti a sociálního chování dětí
- rozvíjení spolupráce s rodiči
- diagnostická činnost v oblasti poruch učení a chování
- průběžné sledování konkrétní situace a podmínek ve škole z hlediska rizik problémového chování
- poskytování poradenských služeb žákům, rodičům, učitelům
- vzdělávání metodika prevence

- každoroční vyhodnocování PP

7.2. Prevence – cíle

- vést žáky ke zdravému životnímu stylu a k zodpovědnosti za vlastní chování
- posilovat sebedůvěru žáků
- rozšířit právní vědomí žáků a rodičů
- informovat žáky přiměřeně věku o návykových látkách, jejich účincích a dopadech užívání na zdraví
- pomoci žákům při řešení problémů, učit je řešit konfliktní situace
- vést žáky ke schopnosti čelit tlaku a odmítat činnosti s negativními důsledky
- monitorování situace ve škole z hlediska výskytu rizikového chování
- motivace rodičů k zodpovědnosti za zdraví a výchovu svých dětí

7.3. Prevence – obsah

- Žáci:**
- společné stanovení a užívání pravidel soužití mezi žáky a dospělými ve škole
 - objevování individuálních odlišností dětí a jejich tolerance kolektivem
 - uvědomování si vlastní osobnosti
 - posilování vzájemné úcty a důvěry
 - rozvíjet komunikaci a diskusi, umět vyjádřit svůj názor, umět říct „ne“
 - uvědomění si základních pravidel společenského chování
 - uvědomění si hodnoty vlastní osoby
 - umět řešit stres a konfliktní situace
 - spolupracovat v kolektivu, vzájemně si pomáhat
 - vytvoření a dodržování Žakovského desatera

Rodiče žáků:

- možnost zúčastnit se výuky a Dne otevřených dveří
- konzultační hodiny a triády
- třídní schůzky
- školská rada
- realizace PP
- školní a klasifikační řád

Zaměstnanci školy:

- aktuální informace na poradách
- účast na programech zaměřených na prevenci rizikových projevů
- studium příslušných materiálů
- výměna zkušeností (v rámci organizace, mezi školami)
- monitoring vztahů mezi dětmi
- třídnické hodiny
- neformální setkávání s žáky

Metodik prevence:

- na základě podkladů pracovníků školy, ve spolupráci s okresním metodikem, na základě poznatků ze vzdělávacích akcí a dalších aktivit zpracovává MPP, jeho hodnocení
- poskytuje pracovníkům školy, žákům a rodičům konzultace dle potřeby
- sleduje situaci ve škole
- doporučuje odbornou literaturu
- zajišťuje spolupráci s odborníky
-

7.4. Prevence – metody

- ŠVP-učební plány, projektové vyučování

- besedy, diskuse, komunitní kruh
- hry s nácvikem verbální i neverbální komunikace, hry posilující psychiku
- modelové situace, soutěže
- kulturní představení, exkurze, výstavy
- schránka důvěry-využití poštovní schránky u vchodových dveří
- individuální pohovor (doporučuje se po vyučování pro zachování anonymity)
- vzdělávání pracovníků školy
- třídní schůzky, třídnické hodiny
- distanční vzdělávání v aplikaci Skype

8. Harmonogram

Veškeré aktivity zaměřené na primární prevenci budou probíhat po celý školní rok.

8.1. Témata dle ročníků:

1. r. Prvouka: Začíná škola
 O přestávce a při vyučování
 Naše třída
 Rodina
 Český jazyk: Kamarádství
 Jaký kdo je
- 2..r. Prvouka: Já a moji kamarádi
 Chování mezi lidmi
 Lidský život
 Lidé kolem nás
 Český jazyk: Kterými jazyky lidé mluví
 Jak spolu mluvíme
 Jak se k sobě chováme
 Vytváříme si vlastní názor
- 3.r. Český jazyk: Kterými jazyky lidé mluví
 Jak spolu mluvíme
 Jak se k sobě chováme
 Vytváříme si vlastní názor
- Prvouka: Dějiny českého národa
 Člověk a přírodní zdroje
 Lidský organismus
 Kouření, alkohol a další drogy
 Živá příroda-ochrana
- Anglický jazyk: Time
- 4..r. Přírodověda: Člověk a přírodní zdroje
 Lidský organismus
 Kouření, alkohol a další drogy
- Vlastivěda: Člověk ve společnosti
 Český jazyk: Vyjadřujeme vlastní názor
 Anglický jazyk: Freetime
 Informatika: Internet–jeho výhody i zneužití
 Etická výchova
- 5..r. Přírodověda: Člověk a přírodní zdroje

Lidský organismus
Kouření, alkohol a další drogy
Vlastivěda: Člověk ve společnosti
Český jazyk: Vyjadřujeme vlastní názor
Anglický jazyk: Time
Etická výchova

Všechny ročníky v rámci tělesné výchovy:

Výživa a zdraví
Využití volného času, sport
Projevy násilí-šikana, sexuální obtěžování

8.2. Témata dle kompetencí

Znalostní kompetence: osvojení zdravého životního stylu

umět pojmenovat zdravotní a sociální rizika spojená s drogami
znát základní mezilidské vztahy
znát projevy lidské nesnášenlivosti
umět využít poradenskou pomoc
mít právní povědomí o šikaně, zastrašování

Kompetence k učení: pozorovat, porovnávat výsledky, kriticky posuzovat a umět je využít
vyhledat a zpracovat potřebné informace v literatuře, tisku, na internetu

Kompetence komunikativní: žák formuluje a vyjadřuje své myšlenky logicky, výstižně a souvisle, ústně i písemně
naslouchá druhým, snaží se o empatii, vhodně diskutuje a argumentuje

Kompetence sociální a personální: spolupráce ve skupině
ohleduplnost a úcta při jednání s druhými
upevňování dobrých mezilidských vztahů
efektivní spolupráce v kolektivu
ocenění práce druhých

Kompetence občanské: respekt k přesvědčení druhých
uvědomění si povinnosti postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
pochopení základních principů zákonů a společenských norem
aktivní zapojení do kulturního dění a sportovních aktivit
respektování tradic, kulturního a historického dědictví

Kompetence pracovní: dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
sám se rozvíjí a připravuje na budoucnost

Kompetence digitální: pomáhat žákům orientovat se v digitálním prostředí a vést je k bezpečnému, sebejistému, kritickému a tvořivému využívání digitálních technologií při práci, při učení, ve volném čase i při zapojování do společnosti a občanského života.

9. Rozpočet

Prostředky na konkrétní akce budou čerpány podle možností z finančního rozpočtu školy, ze sponzorských darů, z příspěvků od rodičů, z dotačního projektu OP JAK.

10. Zpětná vazba

Každý pedagogický pracovník si povede stručný přehled aktivit a jejich efektivity v předmětu, který vyučuje. Z těchto podkladů zpracuje ŠMP hodnocení PP za daný školní rok. Další formy: orientační testy a průzkumy, dotazníky

11. Řešení přestupků

Pravidla chování jsou dána školním řádem. Jejich porušení je řešeno neprodleně. Drobné kázeňské přestupky jsou řešeny nejprve ústní domluvou ze strany učitele. Pokud toto nestačí, je do notýsku zapsána poznámka pro rodiče. Následně je přestupek probrán s rodiči na nejbližší třídní schůzce, případně osobní návštěvou rodičů ve škole.

Při větším porušení kázně (soustavné vyrušování, špatné chování vůči spolužákům aj.) byly by do školy přizváni rodiče ihned. Je možné vytvořit individuální výchovný plán dle doporučení MŠMT.

Pro potrestání lze užít běžná výchovná opatření: napomenutí a důtka třídního učitele, důtka ředitele, snížená známka z chování.

Rodičům obětí i agresorů v případě šikany lze doporučit návštěvy v ambulantním středisku výchovné péče o děti a mládež.

V závažném případě je třeba vyzoomět Policii ČR a OSPOD.

12. Školní poradenské pracoviště

-kabinet metodika prevence a výchovného poradce (ředitelna)

13. Seznam základních zákonů a metodik v oblasti prevence

- Školský zákon
- Zákon o pedg. pracovnících
- Metodický pokyn spolupráce předškolních zařízení, škola a školských zařízení s policií ČR (2003)
- Školní řád
- Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 24 246/2008-6
- Metodický pokyn ministra školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č.j. 22294/2013-1
- Vyhláška č. 116/2011 Sb. ze dne 15. dubna 2011, kterou se mění vyhláška č. 72/2005 Sb., o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních.
- Vyhláška č. 147/2011 ze dne 25. května 2011, kterou se mění vyhláška č. 73/2005 Sb., o vzdělávání dětí, žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí, žáků a studentů mimořádně nadaných
- Vyhláška č. 27/2016 Sb. o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných
- Zákon č. 65/2017 Sb. – tzv. protikuřácký zákon – platný od 31. 5. 2017

14. Seznam dostupné literatury a jiných materiálů

- hra „Dětství bez úrazů“
- nástěnná mapa „Výživa a zdraví“
- nástěnná mapa „Energie pro každý den“
- Ahoj, úmluvo (výklad Úmluvy dětských práv)
- informační brožury VZP
- Evaluace a diagnostika prevent. programu
- Sebeobrana obyvatelstva
- J. Ulrychová, V Gregorová, H.Švejnová: Hrajeme si s pohádkami
- K. Nešpor, L. Czémy a H. Pernicová: Prevence problémů působených
návykovými látkami; Zásady efektivní primární prevence
- K. Nešpor, L. Czémy: Alkohol, drogy a naše děti
- J. Bártová: Prevence není nikdy dost
- Slabikář dětských práv
- Pedagogové proti drogám + příloha Co dělat, když...
- časopis Prevence
- Desatero ŠMP
- internetové odkazy: www.msmt.cz
www.aisis.cz
www.minimalizacesikany.cz
www.prevence-info.cz

15. Zařízení a org. zabývající se problematikou prevence, se kterými spolupracujeme

- Pedagogicko-psychologická poradna K. Hora (Jakubská ul.)
- Policie ČR
- VISK-Vzdělávací institut Středočeského kraje
- MÚ Kutná Hora-odbor sociálních věcí a zdravotnictví
- MÚ Světlá n. Sáz.- odbor sociálních věcí a zdravotnictví
- Tým duševního zdraví, Zruč n. S.

16. Plánované akce a projekty

- Zdravé zuby
- Mléko do škol a Ovoce a zelenina do škol
- Recyklohraní
- Keramické tvoření a Plackohraní
- Deskovky a Tvoření ve spolupráci s Vagonkem
- Uklidme si Česko, uklidme svět
- Návštěvy divadelních představení a koncerty
- Canisterapie
- Rozsvěcení vánočního stromku v obci
- Program na vítání občánků
- Vánoční besídka pro rodiče
- Oslavy MDD
- Dětský karneval

zpracovala: Mgr. Olga Sýsová, ŠMP

schválila: Mgr. Olga Sýsová, ředitelka